

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

A. 4^η Συνάντηση Υποομάδας LEADER/CLLD του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ) – Βρυξέλλες, 21 Φεβρουαρίου 2017

B. 1ο Εργαστήριο LEADER/CLLD του ΕΔΑΑ με θέμα «Καινοτομία στο LEADER – επέκταση του LEADER» - Βρυξέλλες, 22 Φεβρουαρίου 2017

A. 4^η Συνάντηση Υποομάδας LEADER/CLLD του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ) – Βρυξέλλες, 21 Φεβρουαρίου 2017

Η [Υποομάδα LEADER/CLLD](#) (LEADER/CLLD Sub-Group) συστάθηκε από τη Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Αγροτικών Δικτύων (European Rural Networks Assembly), κατά την πρώτη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο του 2015, σύμφωνα με την 2014/825/ΕΕ Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής για την οργανωτική δομή και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Δικτύου Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας. Εκπρόσωποι έχουν οριστεί η Γαβριέλα Μιχαήλ από το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο και ο Γιώργος Κατσούπης ως εκπρόσωπος Διαχειριστικής Αρχής.

Η 4^η Συνάντηση της μόνιμης Υποομάδας LEADER/CLLD του ΕΔΑΑ πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 21 Φεβρουαρίου 2017. Οι στόχοι της συνάντησης ήταν:

1. Να ενημερωθούν τα μέλη για την πορεία προγραμματισμού και υλοποίησης του LEADER καθώς και των δράσεων συνεργασίας σε όλα τα κράτη μέλη
2. Να παρουσιαστούν πρόσφατες ενέργειες και πρωτοβουλίες που έγιναν με στόχο τη βελτίωση υλοποίησης του LEADER/CLLD, τον εντοπισμό της επιτυχίας και τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων μερών
3. Να διευκολυνθεί η ανταλλαγή θεμάτων κλειδιών που σχετίζονται με την εφαρμογή του LEADER/CLLD, καθώς και να προσδιοριστούν κατά προτεραιότητα σημεία που απαιτούν δράσεις
4. Να διερευνηθούν τρόποι συμμετοχής της Υποομάδας LEADER/CLLD πιο ενεργά στο έργο υποστήριξης σε βελτιώσεις εφαρμογής του LEADER/CLLD.

Από την Υπηρεσία συμμετείχαν οι εκπρόσωποι της Υποομάδας LEADER/CLLD, όπως έχουν οριστεί ανωτέρω.

Εισαγωγή	Τους συμμετέχοντες καλωσόρισε ως πρόεδρος της Υποομάδας Mario Milouchev, Διευθυντής της Ε' Διεύθυνσης της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (DG AGRI). Τρία είναι τα σημαντικά γεγονότα «ομπρέλες» αυτής της περιόδου: Η Συνεδρίαση Αγροτικής Ανάπτυξης στο Κορκ της Ιρλανδίας, τα αποτελέσματα της οποίας καταγράφηκαν ως Διακήρυξη Cork 2.0, το σεμινάριο με τίτλο «Πετυχαίνοντας αποτελέσματα με τον τρόπο του LEADER» στο Båstad της Σουηδίας καθώς και το Συνέδριο της ELARD που έγινε στο Tartu Εσθονίας για τα 25 χρόνια LEADER που ως αποτέλεσμα προέκυψε η διακήρυξη της ELARD. Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο Paul Soto επικεφαλής του Σημείου Επαφής του ΕΔΑΑ. Ανέφερε ότι αναμένονται 2.536 ΟΤΔ σε όλη την Ευρώπη και ότι πλέον είναι πολύ δυνατή «φωνή» για τις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης. Ο άξονας συζήτησης της σημερινής συνάντησης είναι να ιεραρχηθούν, με βάση τις ανάγκες του LEADER/CLLD, τα μηνύματα που προέκυψαν από τις τρεις παραπάνω συναντήσεις και να βρεθούν τρόποι ώστε να εφαρμοστούν στην πράξη.
Πορεία υλοποίησης LEADER/CLLD Christina Falter	Η Cristina Faltert από τη DG Agri και ο John Grieve από το ΕΔΑΑ παρουσίασαν την πορεία εφαρμογής του LEADER/CLLD σε επίπεδο κρατών μελών. Αναφέρθηκε ότι 2.536 ΟΤΔ αναμένεται να εγκριθούν, συνολικού

John Grieve Βελτίωση εφαρμογής LEADER/CLLD (1) Αποτελέσματα από τις τρεις συναντήσεις «ομπρέλα» ως προς τη βελτίωση εφαρμογής του LEADER/CLLD: Cork II Paul Soto Båstad John Grieve Kristina Tammets ELARD	προϋπολογισμού 9,8 τρις ευρώ. Το 54% του αγροτικού πληθυσμού καλύπτεται από τοπικές στρατηγικές ανάπτυξης. Επίσης έγινε αναφορά στον Κανονισμό Omnibus ο οποίος έχει στόχο την απλοποίηση μίας σειράς κανονισμών συμπεριλαμβανομένων των σημείων που αφορούν στο LEADER (ρόλος των ΟΤΔ ως προς τις διαδικασίες αξιολόγησης των έργων τους, εφαρμογή απλοποιημένου κόστους, κατ' αποκοπή δαπανών, τεχνική βοήθεια από διάφορα Ταμεία, εισαγωγή του επικεφαλής Ταμείου για την προπαρασκευαστική φάση κ.ά.). Ο John Grieve παρουσίασε τα αποτελέσματα από ερωτηματολόγια που διεξήγαγε το ΕΔΑΑ προκειμένου να «χαρτογραφήσει» το LEADER/CLLD σε επίπεδο κρατών μελών. Η απασχόληση, η τοπική οικονομία, η ανταγωνιστικότητα και η ανάπτυξη αποτελούν κοινή προτεραιότητα για τα περισσότερα προγράμματα που αναλύθηκαν. Η 6B είναι η περιοχή εστίασης των περισσότερων προγραμμάτων όπως έχει προσδιοριστεί στις τοπικές στρατηγικές. 68 ΠΑΑ συγχρηματοδοτούνται και από άλλα ΕΔΕΤ στο LEADER/CLLD, ενώ 30 μόνο από το ΕΓΤΑΑ. Όσοι έχουν επιλέξει επικεφαλής Ταμείο αυτό είναι το ΕΓΤΑΑ. Σε 73 ΠΑΑ οι περιοχές είχαν τον περιορισμό του πληθυσμού που ορίζεται στον κανονισμό (10.000-150.000) ενώ σε 17 ΠΑΑ τέθηκαν διαφορετικοί από του κανονισμού περιορισμοί. Τρεις ερωτήσεις τέθηκαν από τους συμμετέχοντες μετά τη πρώτη συνεδρία: Σχετικά με το ποιες χώρες δεν έχουν ακόμα επιλέξει τις ΟΤΔ και απαντήθηκε ότι μέχρι τώρα δεν έχουν επιλεγεί από 13 ΠΑΑ. Ο κανονισμός καθορίζει δύο προθεσμίες - ο πρώτος γύρος επιλογής ΟΤΔ να ολοκληρωθεί δύο χρόνια μετά την έγκριση του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης. Ο δεύτερος γύρος της επιλογής πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2017. Προτάθηκε από ΟΤΔ της Πολωνίας να χαρτογραφηθούν οι ΟΤΔ σε μία βάση ώστε να μπορεί κάποιος να αντλεί πληροφορία για το τι συμβαίνει σε όλες τις περιοχές LEADER και επίσης να διευκολυνθούν οι διακρατικές συνεργασίες. Απαντήθηκε ότι υπάρχει η LAG DATABASE, η οποία είναι σχεδιασμένη για να περιλαμβάνει ΟΤΔ όλων των Ταμείων, στην ιστοσελίδα του ENRD και η οποία ανανεώνεται συνεχώς. Μία άλλη ερώτηση αφορούσε στην απλοποίηση και στο πως η Υποομάδα αυτή μπορεί να συμμετέχει στη συζήτηση για την απλούστευση των διαδικασιών που αφορούν το LEADER στο πλαίσιο του κανονισμού OMNIBUS. Απαντήθηκε ότι ο κανονισμός αυτός έχει συζητηθεί στο πλαίσιο της Comitology και είναι υπό συζήτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και διευκρινίστηκε ότι δεν αφορά μόνο στο LEADER, αλλά σε όλο το ΕΓΤΑΑ.
Βελτίωση εφαρμογής LEADER/CLLD (2) <i>Συστάσεις για τη βελτίωση της εφαρμογής στην πράξη και πως μπορεί</i>	Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να συζητήσουν στην αρχή σε ομάδες των τριών ατόμων και στη συνέχεια των εννέα, στα παρακάτω ερωτήματα: Τι θεωρείτε ως το πιο σημαντικό αλλά και εφικτό από τα αποτελέσματα των παραπάνω τριών συναντήσεων όπως παρουσιάστηκαν. Πως νομίζετε ότι μπορούν να υλοποιηθούν, ποιος μπορεί να ενεργήσει και με ποιο τρόπο.

η Υποομάδα LEADER/CLLD να παίξει κάποιο ρόλο σε αυτό.	Τα αποτελέσματα από τις ομάδες εργασίας καταγράφηκαν ως εξής: • Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων σε συζητήσεις LEADER/CLLD, ώστε να μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα την προσέγγιση LEADER, και να δώσουν περισσότερη σημασία στα αποτελέσματα και τους στόχους. • Συντονισμός: πώς θα συνεργαστούμε με τα προβλήματα, τηρώντας τις δεσμεύσεις που υπάρχουν, π.χ. Κανονισμούς. Για να γίνει αυτό απαιτούνται εμπύχωση, δικτύωση, εκπαίδευση, επικοινωνία. • Για τις διακρατικές συνεργασίες απαιτείται εναρμόνιση διαδικασιών . • Οι τοπικοί παράγοντες να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και την επικοινωνία. • Απλοποίηση σε εθνικό επίπεδο - δράση: ενθάρρυνση των ΔΑ να συμμετάσχουν στη συζήτηση για τη ρύθμιση Omnibus και μετά τη δημοσίευση της να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες. • Ανάγκη να κατανοηθεί καλύτερα αυτό που υλοποιείται. • Η σημασία της αξιολόγησης και την κατανόηση των επιπτώσεων του LEADER σε τοπικό επίπεδο. • Ανάπτυξη ικανοτήτων για όλους τους παράγοντες, διάλογος μεταξύ όλων των φορέων. • Το ΕΔΑΑ να συλλέξει τις καλές πρακτικές για να αποδειχθεί η προστιθέμενη αξία, της χρήσης ΕΚΤ και ΕΤΠΑ στο CLLD. • Σε αυτή τη προγραμματική περίοδο απλά «προσπαθούμε να επιβιώσουμε» έως την επόμενη: θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα μοντέλο εφαρμογής CLLD και ένα Πλάνο Επικοινωνίας. • Πιο σαφείς οι υποχρεωτικοί κανόνες της ΕΕ (όχι πολλά περιθώρια ερμηνείας). • Ένας απλός κανόνας εφαρμογής και φορέας για το CLLD. Να τεθούν υψηλότερα όρια για τους ελέγχους. Σχέση ποιότητας και τιμής. Έργα ομπρέλες. Στόχος: Η πολυταμειακότητα χρηματοδότησης να γίνει υποχρεωτική σε όλα τα ταμεία και να απλοποιηθούν οι κανόνες. Βήματα: 1) να ενθαρρυνθούν οι ΟΤΔ να κάνουν χρήση και άλλων Ταμείων εκτός ΕΓΤΑΑ και να συλλέξουν τις εμπειρίες της ΠΠ 2014-2020 2) να ενθαρρυνθούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές που είναι αρμόδιες για το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ για τη χρηματοδότηση έργων CLLD. Συνεργασία μεταξύ των οργανισμών πληρωμών και των οργανισμών πιστοποίησης (έλεγχος).
<u>Εξειδικευμένη Ομάδα Εργασίας για τις Συνεργασίες/αποτελέσματα</u>	Παρουσιάστηκαν από συμμετέχοντες του Cooperation Practitioner Group, τους Peter Toth (ENRD CP), Kristine Hindriks (ΔΑ), Stefan Niedermoser (ΟΤΔ), Juha-Matti Markkola (ΕΑΔ) τα αποτελέσματα έως και τη τελευταία τους συνάντηση. Οι στόχοι της ομάδας αυτής ήταν να προσδιοριστούν δυνατότητες εναρμόνισης των κανόνων και των διαδικασιών μεταξύ όλων των κρατών

	μελών και η ανάπτυξη ικανοτήτων των εμπλεκόμενων. Κύρια σημεία: Να παρέχονται από κάθε έργο διακρατικής συνεργασία κάποια βασικά στοιχεία που θεωρούνται πρότυπα (το σκεπτικό της συνεργασίας, ο προϋπολογισμός, η δικτύωση, ο τρόπος επιλογής, η πληροφόρηση που έχει μοιραστεί μεταξύ των εμπλεκόμενων ΔΑ, προπαρασκευαστική υποστήριξη και η επιλογή των έργων και έγκριση). Να υπάρξουν κοινά templates (είτε πληροφόρησης, είτε της φόρμας συνεργασίας κλπ). Να υπάρξουν κοινοί ορισμοί – προτάσεις. Αναδείχθηκαν αξιόλογες πρακτικές από κάθε επίπεδο (ΔΑ-ΑΠ, ΕΑΔ, ΟΤΔ). Στη συνέχεια τέθηκαν τα ερωτήματα για να απαντηθούν σε ομάδες εργασίας: <i>Ποιο θα ήταν το πιο σχετικό θέμα για την επόμενη φάση εργασίας για τη συγκεκριμένη Ομάδα (αν υπάρχει);</i> <i>Τι άλλα θέματα θα ταίριαζαν καλύτερα σε τέτοιου τύπου ομάδες εργασίας;</i> 1^η ερώτηση/αποτελέσματα: • Εναρμόνιση κανόνων σε επίπεδο ΕΕ, ίδιοι κανόνες σε όλα τα κράτη μέλη • Να εκδοθούν κοινές Οδηγίες για τις διακρατικές συνεργασίες. • Οι ΟΤΔ ή οι ΔΑ να επιλέγουν τα έργα/να γίνει σύγκριση των δύο προσεγγίσεων . • Να συνεχίσουν στην οριστικοποίηση των τρεχουσών αποτελεσμάτων. • Διάχυση πληροφόρησης, να γίνει προσπάθεια προώθησης μία ιδέας συνεργασίας. • Να εκδοθούν οδηγίες επιλογής έργων για τις ΟΤΔ. • Να εμπλακούν οι ΔΑ περισσότερο ώστε να παραχθεί από αυτές ισχυρότερη υποστήριξη ως προς τις πρακτικές εφαρμογής. 2^η ερώτηση/αποτελέσματα: • Εμφύχωση στο LEADER • Κανόνες για ΟΤΔ, ΔΑ/ΑΠ επιλογής έργων σε επίπεδο ΟΤΔ • Τρόπος συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη/κανόνες μεθοδολογία • Τρόποι εμφύχωσης/κατάρτισης του προσωπικού • ΟΤΔ κομβικό ρόλο ως προς την υποστήριξη της καινοτομίας στο CLLD • Απλοποίηση κόστους/μέθοδοι • Διαχείριση ποιότητας στις ΟΤΔ
Αξιολόγηση του LEADER/CLLD	Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση της αξιολόγησης του LEADER/CLLD με αφορμή και τις νέες οδηγίες που εκδόθηκαν από το Evaluation Helpdesk. Η αξιολόγηση διασφαλίζει μετρησιμότητα, διαφάνεια και συλλογική μάθηση. Παρουσιάστηκαν οι υποχρεώσεις ως προς την αξιολόγηση σε επίπεδο ΔΑ και σε επίπεδο ΟΤΔ. Αναλυτικά στοιχεία για την αξιολόγηση στην παρουσίαση.
Προτάσεις για σύνδεση του LEADER/CLLD με θεματική εργασία	Σε αυτή την ενότητα έγιναν παρουσιάσεις από το ENRD και το Evaluation Helpdesk ως προς τις ενέργειες/δράσεις τους σχετικές με το LEADER/CLLD καθώς και από το EIP Agri Service Point ως προς τις προγραμματισμένες

των αγροτικών δικτύων	ενέργειες/δράσεις για το 2017. Αναλυτικότερα στις παρακάτω παρουσιάσεις. John Grieve/Peter Toth ENRD CP Hannes Wimmer Evaluation Helpdesk Pacome Elouna Eygena EIP Agri SP Η ερώτηση που τέθηκε στους συμμετέχοντες μετά τις παραπάνω παρουσιάσεις ήταν να προτείνουμε τρόπους για το πως μπορεί να ενδυναμωθεί ο ρόλος των ΟΤΔ στις ανωτέρω ενέργειες καθώς και τι μπορεί να προσφέρει η Υποομάδα LEADER/CLLD. Σημαντικότερα αποτελέσματα: • Περισσότερη συνεργασία με την ELARD, αλλά και τον εθνικό αντιπρόσωπο της ΟΤΔ (τυπική, άτυπη). • Είναι σημαντικό να γίνει σύνδεση μεταξύ ΟΤΔ και των Επιχειρησιακών Ομάδων της ΕΣΚ. Πάνω σε αυτό προτάθηκε να γίνει μελέτη, και να οργανωθούν συναντήσεις μεταξύ ΟΤΔ και ΕΟ. • Να γίνονται ετήσιες συναντήσεις των ΟΤΔ, ELARD σε συνεργασία με το ΕΔΑΑ. • Τα ΕΑΔ και το ΕΔΑΑ να διοργανώνουν τουλάχιστον ένα εργαστήριο, και η ELARD θα μπορούσε να το υποστηρίξει. • Απαιτείται πιο προσεκτικός σχεδιασμός της κατάρτισης για τις ΟΤΔ όσον αφορά το θέμα της αξιολόγησης (υπάρχουν χώρες με 300 ΟΤΔ). • Το Evaluation Helpdesk να συνδέεται άμεσα με τις ΟΤΔ. Ο ρόλος των ΕΑΔ σε αυτό δεν είναι εύκολος.
Παρουσίαση Προγράμματος European Solidarity corps, Maria Gafo, Unit Agri E4	Το «Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης» είναι μία νέα πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία δημιουργεί ευκαιρίες για τους νέους ανθρώπους ώστε να προσφέρουν εθελοντισμό ή να εργαστούν σε έργα που ωφελούν τις κοινότητες σε όλη την Ευρώπη. Αφορά νέους από 18-30 για εθελοντική ή εργασιακή απασχόληση από 2-12 μήνες. Έχουν εγγραφεί ήδη 20.000 νέοι. Το πλαίσιο έχει βγει σε διαβούλευση μέχρι τον Απρίλιο. Αναφέρθηκε ότι το LEADER μπορεί να επωφεληθεί από τη δεξαμενή των νέων που έχει δημιουργηθεί.

Τις εργασίες έκλεισε ο πρόεδρος της συνεδρίας Mario Milouchev συνοψίζοντας ότι είναι σημαντικό να υπάρξει απλοποίηση των διαδικασιών, οι διαβουλεύσεις είναι ανοιχτές για όλους για να βλέπουμε από όλους τι απαιτείται να γίνει, πρέπει να εδραιωθεί εμπιστοσύνη μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων. Θεωρεί επίσης σημαντικά τα Practitioner Working Groups του ENRD που έχουν δημιουργηθεί για ορισμένα θέματα. Τέλος θεωρεί ότι θα πρέπει η γνώση της Υποομάδας αυτής να μεταφέρεται σε όλους τους εμπλεκόμενους.

Περισσότερες πληροφορίες στο: http://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/leaderclld-sub-group-1_en

1^ο Εργαστήριο LEADER/CLLD του ΕΔΑΑ με θέμα «Καινοτομία στο LEADER – επέκταση του LEADER» - 22 Φεβρουαρίου 2017

Το εργαστήριο επικεντρώθηκε στους διάφορους τρόπους με τους οποίους οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) και άλλοι δρώντες μπορούν να ενισχύσουν και να βελτιώσουν τη συμβολή του LEADER στην αγροτική καινοτομία σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής, αυξάνοντας τις φιλοδοξίες και την ενίσχυση των δεσμών με άλλες δραστηριότητες αγροτικής καινοτομίας.

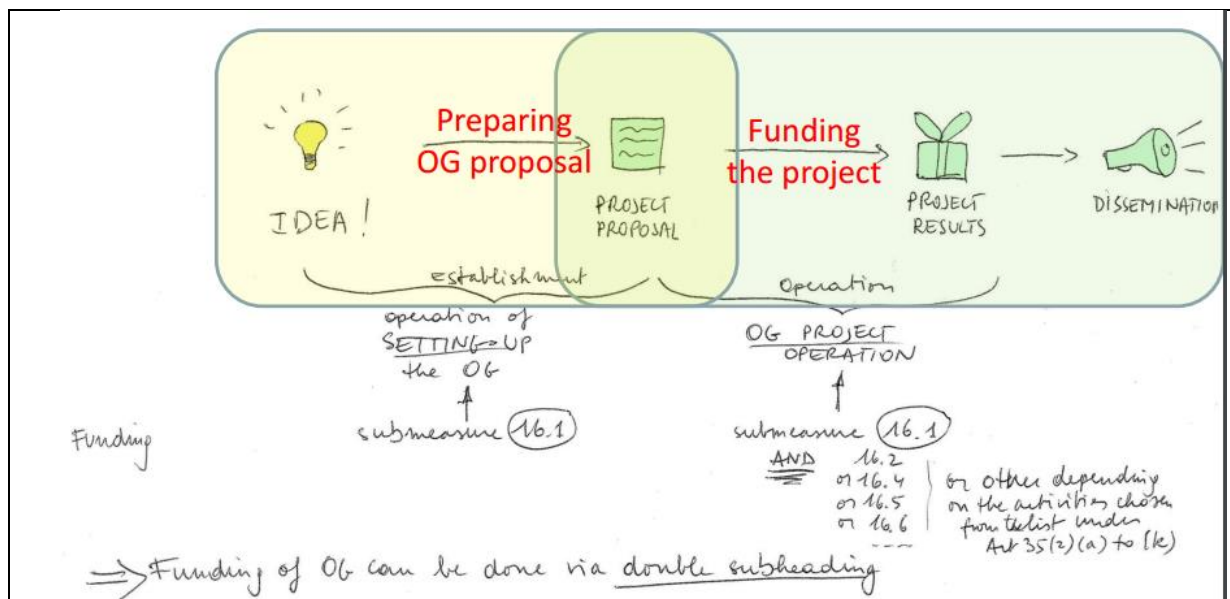
Ειδικότερα:

- Επέτρεψε στους συμμετέχοντες να διερευνήσουν πώς οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης των ΟΤΔ μπορούν να αναζωογονηθούν με τη βελτίωση της προσέγγισής τους σε καινοτομία και πώς τα συστήματα υλοποίησης μπορούν να υποστηρίξουν αυτό.
- Πώς θα ενισχυθεί η συμπληρωματικότητα μεταξύ της καινοτομίας του LEADER και άλλων πτυχών της πολιτικής για την καινοτομία της ΕΕ, όπως οι Επιχειρησιακές Ομάδες ΕΣΚ, οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης των Περιφερειών (RISS) και το Agricultural Knowledge and Information Systems (AKIS).
- Να αναπτυχθεί μια σειρά από πρακτικές ενέργειες και συστάσεις, μέσω των οποίων οι δραστηριότητες καινοτομίας LEADER μπορεί να βελτιωθεί με την καλύτερη αντιμετώπιση των τοπικών αναγκών. Από την αρχή που ξεκίνησε το LEADER είχε καινοτομία λόγω της προσέγγισης.

John Grieve	Ο John Grieve έκανε την εισαγωγή για το σκοπό και τη δομή του σεμιναρίου. Ανέφερε ότι το LEADER από την αρχή ήταν καινοτόμος πρωτοβουλία λόγω των χαρακτηριστικών του. Μπορεί να συνδυαστεί συμπληρωματικά με την ΕΣΚ και τις ΕΟ, τον Ορίζοντα 2020, τις RISS και το AKIS (Agriculture knowledge and Innovation system). Εντοπίστηκε ότι υπάρχει ανάγκη το LEADER να επεκταθεί ως προς την καινοτομία. Η προσπάθεια για καινοτομία στο LEADER επιτρέπει και αποτυχία.
Bill Slee	Η καινοτομία είναι απολύτως απαραίτητη στο LEADER. Επιφέρει οικονομική ανάπτυξη αλλά ένα ευρύτερο πλαίσιο καινοτομίας να περιλαμβάνει κοινωνικές και θεσμικές πλευρές. Ανέφερε κάποιες θεωρίες που έχουν αναπτυχθεί για το πώς η καινοτομία επιφέρει οικονομική ανάπτυξη (τη θεωρία του Schumpeter). Στη συνέχεια έδωσε έναν ορισμό της καινοτομίας (OSLO definition) ο οποίος όμως αφήνει απέξω τη κοινωνική και τη θεσμική καινοτομία τις οποίες θέλουμε οπωσδήποτε να τις συμπεριλάβουμε στο LEADER. Τα τυχαία γεγονότα καινοτομίας είναι σπάνια, για τη καινοτομία απαιτείται συνεργασία (πανεπιστήμια, κοινότητες, θεσμικά όργανα κ.ά.). Η πολιτική βοηθάει στο να πλασιώσει το σύστημα καινοτομίας. Πώς μπορεί το LEADER να ανατροφοδοτεί την καινοτομία; Να μην περιοριζόμαστε στον ορισμό, να ενθαρρύνονται οι συνασπισμοί των δρώντων που ενδέχεται να καινοτομούν, να παίρνουμε γνώση από τις συμπράξεις καινοτομίας της ΕΣΚ, να κατανοηθεί ότι ο τόπος έχει σημασία

	αλλά ας κοιτάμε και πιο μακριά, να κρατήσουμε την καινοτομία στον κοινωνικό χώρο όπου το LEADER έχει ήδη καλό ιστορικό. Κάθε τόπος έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά που μπορεί να εκμεταλλευτεί το LEADER, απαιτείται ευρύτερη έννοια της καινοτομίας.
Τρία παραδείγματα από ΟΤΔ για καινοτομία: TAGUS LAG ΙΣΠΑΝΙΑ NOI ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΟΤΔ ΔΑΝΙΑΣ	Η ΟΤΔ TAGUS έχει αναπτύξει μεθόδους έξυπνης εξειδίκευσης, ενισχύει τη διακυβέρνηση και τις συνδέσεις με άλλους υποστηρικτές της καινοτομίας, π.χ. RIS3, H2020 και ΕΟ. Εστιάζεται σε μία περιοχή σαφώς καθορισμένη με ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, επικεντρώνοντας σε μία προτεραιότητα και όχι σε πολλές. Έτσι μπορεί να ενισχυθεί η καινοτομία και να υπάρξει οικονομική δραστηριότητα. Το Nature of Innovation είναι ένα σχήμα συνεργασίας στην Αυστρία, που αποτελείται από τρεις ΟΤΔ και μία πόλη. Με τη συνεργασία επιδιώκουν μεγαλύτερη ποικιλομορφία, ανταλλαγή και νέα εμπειρία για την καινοτομία, ξεπερνώντας τα εμπόδια τα και συνδυάζοντας τους πόρους, αντιμετώπιση βασικών θεμάτων και την παροχή νέων λύσεων. Οργανώσεις διαφορετικών ειδικοτήτων εργάζονται τώρα μαζί σε μια πλατφόρμα καινοτομίας για 10 έργα συμβάλλοντας στις προτεραιότητες της στρατηγικής του CLLD. Περισσότερα στο www.nature-of-innovation.com Για την ΟΤΔ της Δανίας η καινοτομία είναι τρόπος δουλειάς. Η μέθοδος περιλαμβάνει τρία βήματα: Ανάλυση ιδεών επικεντρωμένες σε επιλεγμένα θέματα, στη συνέχεια η επιλογή της καλύτερης ιδέας και μετά έρχεται ο πειραματισμός και η «ωρίμανση» των καλύτερων έργων.
Inge Van Oost	Η Inge Van Oost από την DG Agri έδωσε τον ορισμό της καινοτομίας ως «ιδέες που εφαρμόζονται με επιτυχία» και το κλειδί είναι η αλληλεπίδραση μεταξύ των φορέων. Αναφέρθηκε στο AKIS το οποίο είναι ένα σύστημα δεδομένων που εστιάζει στο πως μπορεί να δοθεί κίνητρο για καινοτομία μέσω της καλύτερης ροής της γνώσης πάνω στα θέματα της γεωργίας. Το EIP Agri Service Point υποστηρίζει τη δόμηση ενός τέτοιου συστήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΕΣΚ στοχεύει στη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των συμπληρωματικών ειδών γνώσης (επιστημονική, πρακτική, οργανωτικές, κλπ) για τη συν-δημιουργία και διάδοση λύσεων/ευκαιριών έτοιμων να εφαρμοστούν στην πράξη. Στη συνέχεια μίλησε για την πορεία υλοποίησης της ΕΣΚ μέσω HORIZON 2020 και μέσω των ΠΑΑ με τις Επιχειρησιακές Ομάδες. Η λειτουργία των Επιχειρησιακών Ομάδων απεικονίζεται στο παρακάτω σχήμα:

Ομαδική εργασία:
 πώς να καθιερωθεί
 μία θέση
 καινοτομίας στο
 LEADER

Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τυχαίες ομάδες 7-8 ατόμων για να συζητηθούν δύο ερωτήσεις:

Τι κάνει το LEADER ώστε να συμβάλλει στην καινοτομία. Τι απαιτείται να βελτιωθεί ώστε να βελτιστοποιηθεί η συμβολή του LEADER στην αγροτική καινοτομία (τι και με ποιο τρόπο).

Οι συνέργειες με άλλες πολιτικές καινοτομίας της ΕΕ και οι συνεργασίες συμβάλλουν στη καινοτομία. Η bottom-up προσέγγιση, η αλληλεπίδραση με πολλούς δρώντες σε διάφορους τομείς του αγροτικού χώρου, ο σχεδιασμός στρατηγικής με βάση τη τοπική τεχνογνωσία. Κάποια από τις συμμετέχουσες ΟΤΔ ανέφερε ότι γίνονται προσπάθειες να συνδεθούν με άλλες ΟΤΔ και για αυτό δημιουργήθηκε μία συντονιστική επιτροπή ρόλος της οποίας είναι να συντονίζει τις συνέργειες. Από αυτή την πρακτική θα δημιουργηθούν εργαλεία για να τα χρησιμοποιήσουν και άλλες ΟΤΔ. Αναφέρθηκε ότι οι ΟΤΔ μπορούν να παίξουν το ρόλο του διαμεσολαβητή στις Επιχειρησιακές Ομάδες.

Θα μπορούσε να γίνει κάτι καλύτερο ως προς το να επιτρέπεται η αποτυχία στην καινοτομία, να επικοινωνούνται καλύτερα τα αποτελέσματα της καινοτομίας, να εμπλέκονται πανεπιστημιακά και ερευνητικά κέντρα για τον προσδιορισμό των καινοτομιών, να βελτιωθούν οι συνέργειες μεταξύ ΟΤΔ και ΕΟ.

Ακούστηκε ότι «το LEADER έχει ακουστεί αλλά κανένας δεν το έχει δει»

Παράλληλα
 εργαστήρια

Ακολούθησαν τρία παράλληλα εργαστήρια:

- Δημιουργία συνεργιών, ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων ΟΤΔ, οι τοπικές/περιφερειακές συνδέσεις, Επιχειρησιακές Ομάδες, συστήματα έρευνας και παροχής συμβουλών, πηγές χρηματοδότησης.
- Προτεραιότητα καινοτομίας στο LEADER, σκοποί και στόχοι, π.χ. επιχειρηματικότητα, περιβάλλον, κοινωνική καινοτομία, κοινωνική ένταξη, αγροτική, αστική κλπ
- Από καινοτόμες στρατηγικές σε καινοτόμα έργα: το να κάνεις την

	καινοτομία LEADER πραγματικότητα. Στο πρώτο εργαστήριο η συζήτηση τέθηκε σε δυο άξονες. Να καθοριστούν οι παράγοντες που διευκολύνουν αλλά και τα εμπόδια, και στη συνέχεια οι δράσεις. Υπάρχει ήδη οριζόντια διασύνδεση όλων των φορέων που δύναται να συμβάλλουν στην καινοτομία. Πρώτη προτεραιότητα είναι η ίδρυση των ΕΟ Ως εμπόδια: Διοικητικοί κανόνες (γραφειοκρατία). Κρίθηκε ελλιπής η ικανότητα των ΔΑ ως προς την επικοινωνία των ωφελειών και αποτελεσμάτων των ΕΟ προς τις ΟΤΔ. Οι διαφορές στα τοπικά προγράμματα (ιεράρχηση, στρατηγική, περιορισμοί, ΔΑ). Οι στρατηγικές είναι εστιασμένες καθαρά σε εθνικούς στόχους και δεν αφήνουν περιθώριο για καινοτομία. Δράσεις: Να υπάρχει ροή πληροφόρησης μεταξύ των ΟΤΔ και των ΔΑ. Κεντρική πληροφόρηση. Συμφωνητικά με πανεπιστήμια. Χαρτογράφηση των διαφόρων δρώντων. Το ΕΑΔ της Ρουμανίας έχει δημιουργήσει πλατφόρμα που διασυνδέει φορείς από διάφορους τομείς του αγροτικού χώρου, ώστε να διευκολύνει τη δημιουργία ΕΟ. Τα ενδιαφερόμενα μέρη LEADER θα πρέπει να δημιουργήσουν μια πλατφόρμα με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων αγροτικής καινοτομίας για την ανταλλαγή γνώσεων και την ενθάρρυνση ώστε να εργαστούν σε μια κοινή κατεύθυνση. Τα εταιρικά σχήματα των ΟΤΔ να διευρυνθούν και να συμμετάσχουν ή να περιλαμβάνουν ΕΟ, ακαδημαϊκούς ερευνητές και άλλους δρώντες του ΠΑΑ ώστε να βελτιωθούν οι συνέργειες. Η βελτίωση των ροών επικοινωνίας και ενημέρωσης και την οικοδόμηση συνδέσεων με τους συμμετέχοντες.

Περισσότερες πληροφορίες στο: http://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/w14_leader-innovation_highlights.pdf

Η συμμετέχουσα

Γαβριέλα Μιχαήλ